

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5 Κακό

A_ΘΕ 5.3 Αδικία

Νοηματοδοτώντας (υλικό δραστηριοτήτων):

Ο εκ γενετής τυφλός

«Καθώς πήγαινε στον δρόμο του ο Ιησούς, είδε έναν άνθρωπο που είχε γεννηθεί τυφλός. Τον ρώτησαν οι μαθητές του: “Διδάσκαλε, ποιος αμάρτησε και γεννήθηκε αυτός τυφλός, ο ίδιος ή οι γονείς του;”».

Κατά Ιωάννην 9, 1-2. Ανακτήθηκε από <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-B118/373/2513,9696/> (12/9/2016).

* * *

Η ιστορία του Ιώβ

«Στη χώρα που βρίσκεται στα νότια της Νεκράς Θάλασσας ... ζούσε κάποτε ένας άνθρωπος, που ονομαζόταν Ιώβ. Ήταν δίκαιος και η ζωή του ήταν πολύ προσεχτική, σύμφωνη με το θέλημα του Θεού. Είχε αποκτήσει επτά γιους και τρεις θυγατέρες. Είχε πολύ μεγάλη περιουσία, κοπάδια από χιλιάδες γιδοπρόβατα και καμήλες, εκατοντάδες βόδια και γαϊδούρια και πλήθος υπηρετών...

Ο Θεός θέλησε να δοκιμάσει την πίστη και την ευσέβεια του Ιώβ, γι' αυτό επέτρεψε να περάσει σκληρές δοκιμασίες. Μια μέρα λοιπόν έρχεται ένας υπηρέτης και του λέει: “Όλα σου τα βόδια που όργωναν και τα γαϊδούρια που έβοσκαν εκεί κοντά τα άρπαξαν ... ληστές. Σκότωσαν με τα ξίφη τους τους δούλους σου. Μόνο εγώ κατάφερα να γλιτώσω κι έτρεξα να σου φέρω τα νέα”. Ενώ μιλούσε ακόμα ο υπηρέτης, έρχεται άλλος αγγελιοφόρος και του λέει: “Φωτιά έπεσε από τον ουρανό κι έκαψε τα πρόβατα και τους δούλους σου. Τα έκανε όλα στάχτη! Μόνο εγώ γλίτωσα και σου φέρνω τα νέα”. Και τρίτος δούλος έρχεται σε λίγο και του λέει: “Τρεις ομάδες Χαλδαιών ρίχτηκαν στις καμήλες και τις άρπαξαν και σκότωσαν τους δούλους σου. Εγώ μόνο γλίτωσα”. Και πριν καλά καλά τελειώσει κι αυτός, έρχεται τέταρτος αγγελιοφόρος και φέρνει το πιο σκληρό μήνυμα: “Οι γιοι σου και οι θυγατέρες σου έτρωγαν κι έπιναν στο σπίτι του μεγαλύτερου γιου σου. Ξαφνικά φύσηξε δυνατός άνεμος από την έρημο, χτύπησε το σπίτι από παντού και το γκρέμισε! Τα παιδιά σου πλακώθηκαν από τα ερείπια και σκοτώθηκαν όλα!”.

Τότε ο Ιώβ σηκώθηκε, ξέσχισε τα ρούχα του και ξύρισε το κεφάλι του, έπεσε καταγής, προσκύνησε τον Θεό και είπε: “Ο Κύριος μου τα έδωσε όλα, ο Κύριος μου

τα πήρε! Εγώ γυμνός βγήκα από την κοιλιά της μάνας μου, γυμνός θα επιστρέψω στη μάνα γη. Ας είναι δοξασμένο το όνομα του Κυρίου!”».

Ανακτήθηκε από <http://www.pemptousia.gr/2014/01/o-ioy/> (12/9/2016).

* * *

Αναλύοντας (υλικό δραστηριοτήτων):

El. Greco, *Ο Χριστός αΐρων το σταυρό*. 1602. Πινακοθήκη του Prado στη Μαδρίτη
Πηγή: <http://www.museodelprado.es/en/the-collection/online-gallery/on-line-gallery/obra/christ-clasping-the-cross/> (12/9/2016).

* * *

«Δε φρίττεις, άνθρωπε, δεν κοκκινίζεις από ντροπή, όταν χαρακτηρίζεις επιτιθέμενον αυτόν που παλεύει για το ψωμί του; Αυτός αν και φέρεται επιθετικά, ωστόσο δικαιούται τη συμπάθειά μας, γιατί τόσο πολύ πιέζεται από την πείνα, ώστε αναγκάζεται να φορέσει το προσωπίο της επιθετικότητας... Και πρέπει να σου πω ακόμα πως αυτός που επιτίθεται στην πραγματικότητα είσαι συ, γιατί αν και έρχεσαι τακτικά στην Εκκλησία και ακούς τα κηρύγματά μου, στην αγορά εν τούτοις προτιμάς και το χρυσάφι και τις επιθυμίες και τις ανθρώπινες φιλίες σου, παρά τις δικές μου προτροπές».

Ι. Χρυσοστόμου, ΡΓ. 60, 535-538.

* * *

Μήπως ο Θεός είναι άδικος

«...Ποιον, λέγει, αδικώ με το να προστατεύω τα δικά μου; Ποία, πες μου, είναι δικά σου; Από που τα έλαβες και τα έφερες στη ζωή; Όπως όταν κάποιος, αφού καταλάβει στο θέατρο θέση θέας, εμποδίζει έπειτα τους εισερχόμενους, με το να νομίζει δικό του αυτό που είναι κοινό κατά την χρήση σε όλους, τέτοιοι είναι και οι πλούσιοι. Δηλαδή αφού εκ των προτέρων κυριεύσαν τα κοινά αγαθά, τα ιδιοποιούνται λόγω του ότι τα πρόλαβαν. Διότι εάν ο καθένας, κρατώντας αυτό που χρειάζεται για να θεραπεύσει τις ανάγκες του, άφηνε το περίσσειμα εις τον έχοντα ανάγκη, τότε κανένας δεν θα ήταν πλούσιος, κανένας δεν θα ήταν πτωχός.

Δεν εξήλθες γυμνός από την κοιλία; Δεν θα επιστρέψεις και πάλι γυμνός στη γη; Αυτά δε που έχεις τώρα, από που τα έχεις; Εάν μεν λέγεις, ότι από την τύχη, είσαι άθεος, διότι δεν γνωρίζεις τον δημιουργό, ούτε ευχαριστείς τον δοτήρα. Εάν δε παραδέχεσαι ότι από τον Θεό είναι, πες μου τον λόγο για τον οποίον τα έλαβες. Μήπως ο Θεός είναι άδικος που άνισα μοιράζει σε εμάς τα αναγκαία για τη ζωή; Διατί εσύ πλουτείς και εκείνος είναι πτωχός; Για κανένα άλλον λόγο παρά δια να λάβεις εξάπαντος και εσύ τον μισθό της αγαθότητος και της καλής διαχειρίσεως, και εκείνος για να τιμηθεί με τα μεγάλα έπαθλα της υπομονής. Εσύ όμως, αφού τα περιέλαβες όλα εις τους αχόρταγους κόλπους της πλεονεξίας, νομίζεις ότι κανέναν δεν αδικείς, όταν τόσους πολλούς αποστειρείς.

Ποίος είναι ο πλεονέκτης; Αυτός που δεν αρκείται εις την αυτάρκεια. Ποίος δε είναι ο άρπαγας; Αυτός που αφαιρεί αυτά που ανήκουν στον καθένα. Δεν είσαι συ ο πλεονέκτης; Δεν είσαι συ ο άρπαγας, όταν ιδιοποιείσαι αυτά τα ίδια που εδέχθης προς διαχείριση; Ή αυτός μεν που απογυμνώνει τον ντυμένο θα ονομαστεί λωποδύτης, εκείνος δε που δεν ενδύει τον γυμνό, ενώ μπορεί να το κάνει, αξίζει να ονομαστεί με άλλο όνομα; Το ψωμί που κρατάς εσύ, είναι αυτού που πεινά. Το ένδυμα που φυλάσσεις στις ιματιοθήκες είναι αυτού που γυμνητεύει. Τα παπούτσια που σαπίζουν εις σε είναι του ξυπόλυτου. Το αργύριον που έχεις παραχωμένο είναι αυτού που το χρειάζεται. Λοιπόν τόσους αδικείς, όσους μπορούσες να ευεργετήσεις!...».

Μ. Βασιλείου, «Καθελώ μου τας αποθήκας και μείζονας οικοδομήσω» και «περί πλεονεξίας», ΡG 31, 276.7 (προσαρμογή).

* * *

Εφαρμόζοντας (υλικό δραστηριοτήτων):

«...Ο άλλος δρόμος που περνάει από το σταυροδρόμι της αδικίας είναι η συγχώρηση. Η πίκρα της αδικίας διαβρώνει την ύπαρξη τόσο βαθιά και μόνιμα που αποκλείει τη δυνατότητα χαράς από την προσωπική ζωή και από τις σχέσεις με τους

άλλους. Όταν είσαι αναστατωμένος από τη συκοφαντία που έχεις δεχτεί δεν μπορείς να είσαι δημιουργικός. Όταν ασχολείσαι συνεχώς μ' αυτόν που σε έβλαψε ξεχνάς εκείνους που σε αγαπούν. Όταν βαλτώνεις στο παρελθόν ενθουμούμενος συνεχώς την αδικία που υπέστης, δεν μπορείς να κάνεις σχέδια φωτεινά, δημιουργικά κι ελπιδοφόρα για το μέλλον, παρά μόνο σχέδια αντεκδίκησης. Η αίσθηση της αδικίας είναι εγκλωβιστική, καθώς θέτει αδιέξοδα διλήμματα. Η κατάθλιψη είναι η κατάσταση στην οποία οδηγείται όποιος βουλιάζει...

Η συγχώρηση είναι μια απόφαση συνάντησης του άλλου προσώπου. Είναι η κατανόηση της αδυναμίας της ανθρώπινης φύσης. Είναι η στροφή προς το μέλλον. Είναι η επιθυμία να μη μείνουμε προσκολλημένοι σ' ένα οδυνηρό παρελθόν, αλλά να δώσουμε πρώτα στον εαυτό μας αλλά και στους άλλους τη δυνατότητα και τις ευκαιρίες για νέα όμορφα βιώματα. Η συγχώρηση είναι η προϋπόθεση της χαράς, του ευχαριστιακού βιώματος και της ελευθερίας...».

...Όταν αισθανόμαστε αδικημένοι να σκεφτόμαστε πως αυτός που έσφαλε απέναντί μας είναι ένας αδύναμος άνθρωπος, ακόμα κι αν φαίνεται ισχυρός, ακόμα κι αν με ανθρώπινα κριτήρια έχει εξουσία ή κύρος ή καλή μαρτυρία. Σε άλλη περίπτωση εμείς θα αποδειχθούμε αδύναμοι και άδικοι. Κοινή μας μοίρα είναι να υποπίπτουμε σε λάθη. Κοινή μας επιθυμία και ελπίδα είναι να μας συγχωρούνται τα λάθη, για να μπορούμε να συνεχίζουμε την πορεία μας, τον αγώνα μας σ' αυτή τη ζωή. Αν δούμε τον κάθε διπλανό μας ως έναν ομοιοπαθή ασθενή, που προσδοκά όπως κι εμείς λίγη συμπόνια και κατανόηση, ακόμα κι αν δεν το δείχνει, τότε νομίζω πως δεν θα δυσκολευτούμε να συγχωρήσουμε».

Κακαμούκα, Μ. - Κουμενίδου, Στ. (2011), *Στο σταυροδρόμι της αδικίας*, Σεμινάρια Γονέων, Θεσσαλονίκη: Εκπαιδευτήρια Απ. Παύλος, σελ. 78-81.